

EERDSE HEIDE

De heide in de Eerdse Bergen is het laatste overgebleven stukje van een immense heidevlakte die zich eens uitstreckte tot de Damianen in St. Oedenrode. Door ontginning is veel van het heidegebied verloren gegaan. De Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen maakt zich sterk om dit kleine, bijzondere stukje te behouden. Samen met Staatsbosbeheer en Schaapskudde Eerde werken de vrijwilligers aan het tegengaan van de vergrassing en overwoekering door exoten als Amerikaanse eik en -vogelkers. Ondermeer door het 's winters uitspitten en verwijderen van stronken wordt gepoogd een afwisselend, rijk en open stukje heide te behouden, waar bijzondere soorten als de levendbarende hagedis en roodborsttapuit zich thuisvoelen.

Ommetje Eerdse Bergen

**Over kerkepaadjes,
langs stuifduinen
en akkers**

EERDE

Welkom op dit wandelpad

Wij vragen uw aandacht voor het volgende:

- alleen toegankelijk voor wandelaars tussen zonsopkomst en zonsondergang
- u bent hier te gast
- betreden is geheel op eigen risico
- honden aan de lijn
- laat geen afval achter
- laat gewassen en dieren met rust
- als er kans bestaat op het uitbreken van planten en/of dierziekten, heeft de grondgebruiker het recht het pad tijdelijk af te sluiten

STUIFDUINEN EN HAKHOUT

De Eerdse Bergen maken deel uit van een reeks van stuifwalcomplexen in Oost-Brabant. Men vermoedt dat de stuifwallen zijn ontstaan uit zand uit de laatste ijstijd en later mede door ontginning van heide en ontbossing zijn gegroeid. Kort na de ijstijd waren de zandgronden al bebost met zomereiken. Waarschijnlijk bestond de oorspronkelijke eikenpopulatie tot in de late Middeleeuwen en werd door de boeren aangevuld om het stuifzand tegen te houden en zo hun akkerland te beschermen. De eiken zijn in de afgelopen eeuwen gebruikt als hakhout. Om de 8-12 jaar oogst men hout zo, dat de boom in leven blijft en men na zoveel jaar weer opnieuw kan oogsten. Het zand van de stuifwal is in de eeuwen erg geërodeerd. Ook is veel weggehaald door mensenhanden t.b.v. bouw. Hierdoor zijn de eeuwenoude grillige vormen van de wortelstronken van de eikenstoven fraai zichtbaar geworden. De stuifwallen met oude eikenhakhoutstoven, vormen een zeer waardevol stukje cultuurhistorie dat bescherming verdient.

Het Ommetje Eerdse Bergen is opgezet door Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen samen met Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap met financiële ondersteuning van de Nationale Postcode Loterij en mede mogelijk gemaakt door de toestemming van de particuliere grondeigenaren van aanliggende percelen en gemeente Veghel, gemeente Schijndel, Staatsbosbeheer, Schaapskudde Eerde en niet in het minst de inzet van vele vrijwilligers.

natuurwerkgroep **DE EERDSE BERGEN**

www.eerdsebergen.nl/ommetje

OMMETJE EERDSE BERGEN

Het Ommetje is een wandelroute voor bewoners van Eerde en bezoekers van ons dorp. Van uit uw huis wandelt u rustig over zandpaden en wegen, door afwisselende natuur en agrarisch landschap. Langs de route over oude paden, door bossen en langs heide werden een aantal natuur- en landschapselementen versterkt.

Zo draagt dit ommetje ook bij aan de bescherming van het kwetsbare natuurgebied "de Eerdse Bergen", een plek met een unieke mengeling van historische-, cultuur-, en natuurwaarden. Het is een klein maar afwisselend gebied met dennenbossen, veel oude eiken, een heide perceeltje, stuifduinen en eikenhakhout. Dit alles doorkruist door wegen en paadjes.

De Natuurwerkgroep Eerdse Bergen zet zich in om de natuur te beschermen en de biodiversiteit te vergroten. Samen met Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap realiseerde zij dit ommetje zodat u als publiek ook kunt genieten van deze unieke omgeving.

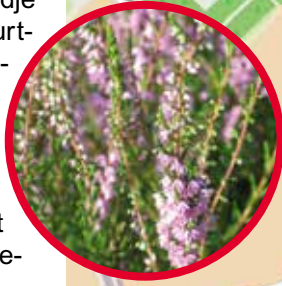
ROUTEBSCHRIJVING

Het startpunt (S) van het ommetje is het Sint Antoniusplein midden in het dorp. Hier is parkeerplaats en horeca gelegenheid.

Van daaruit gaat u via de Bergweg, en vervolgens door het bos naar het buurtschap "het Zandvliet" (1). Hier kunt u een uitstapje maken om de herbouwde Sint Antonius molen (2) te bezoeken. U passeert dan een karakteristieke "bolle akker" (3). Terug op de route loopt u via een oud kerkepadje langs de bosrand en de imkerij (4) naar het buurtschap "De Vlagheide". Deze zand- en heidenamen brengen ons landschap van de afgelopen eeuwen in herinnering. De tocht voert verder langs een visvijver en het recent ingericht "wildvoederveldje" (5). Voorbij de eendenkooi, slaat u linksaf en betreedt u het oud MOB-terrein (6). Dit voormalig militair opslagterrein wordt nu terugge-

geven aan de natuur. Van dit MOB-terrein kan men weer een (klim-) uitstapje maken naar een 28 meter hoog uitkijkpunt boven op de Vlagheideberg. U hebt daar zicht op heel Meierijstad. (7). Na MOB-terrein de weg oversteken en dan verder op het pad langs het heideveld (8, zie beschrijving), door de bossen naar de stuifduinen (9, zie beschrijving) oftewel "de Eerdse Bergen", met de eeuwenoude eikenstobben. Recent is hier het project "hakhout-herstel" gestart. Nu gaat u rechtsaf en loopt u via een slingerend smal bospad over een echte stuifwal naar de voormalige Scheiweg (10). Deze weg vormde vroeger de grens van de twee gemeenten Veghel en Schijndel. Als u de verkorte route wilt nemen slaat u na ca. 100 meter linksaf de Kuilen op naar (14). Anders wandelt u in een lange rechte lijn langs een bosrand (11) met uitzicht over agrarische percelen naar de plek van de voormalige Koeveeringse Molen (12). Vanaf dit zuidelijkste punt voert de route terug via een zandweg en vervolgens over bospaadjes door een stuifzandgebied naar de oostkant van de Eerdse Bergen. Hier heeft u zomers een ver uitzicht (13) over weiland met koeien en in de verte de kerk van Eerde. Dan gaat het naar het buurtschap "de Kuilen" (14). Hier is eventueel nog een uitstapje mogelijk naar het Mariakapelletje (15) of u neemt meteen de afslag naar links en gaat u richting het dorp over wederom een oud kerkepad, "het Loo" (16), gelegen tussen weilanden. Nog een laatste lusje door de natuurtuin van de natuurwerkgroep (17). U kunt hier vrij rondkijken en zien hoe de werkgroep een groene thuisbasis heeft ingericht. Achter de berghut gaat u door een mooi paadje langs besdragende struiken. Twee keer rechts en dan komt u weer uit bij het St. Antoniusplein waar u begonnen bent. Wij wensen u veel wandelplezier!

(c) 2012 Natuurwerkgroep Eerdse Bergen
Vormgeving FF, JVL en Van Geffen Druk

LENGTE OMMETJE EERDSE BERGEN: 7 KM (MET UITSTAPJES 8 KM) • VERKORTE VERSIE: 5 KM